

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ ТА ДОВКІЛЛЯ УКРАЇНИ
Мінекономіки

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044) 200-47-53, факс (044) 253-63-71,
e-mail: meconomy@me.gov.ua, сайт: www.me.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508596

від _____ 20__ р. № _____

На № 89д9/15-2026/204303 від 01.09.2026

Народному депутатові України
Олександру ФЕДІЄНКУ

*Щодо розгляду
депутатського звернення*

Шановний Олександрє Павловичу!

На виконання доручення Прем'єр-міністра України від 02.09.2026 № 32564/1/1-26 Мінекономіки в межах повноважень разом з Мінфіном та Держстатом розглянуло Ваше депутатське звернення щодо впливу на малий та середній бізнес підвищення вимог до рівня середньої заробітної плати працівників підприємств, необхідного для визначення підприємств критично важливими, та інформуємо.

Оцінка фінансово-економічних наслідків впровадження нових вимог до рівня середньої заробітної плати працівників підприємств з метою їх бронювання під час воєнного стану засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг здійснювалася на основі системного аналізу макроекономічних показників та даних Держстату.

Фінансово-економічне моделювання, проведене під час підготовки змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 76 "Деякі питання реалізації положень Закону України "Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію" щодо бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час" (зі змінами, внесеними постановами Кабінету Міністрів України від 30.05.2026 № 692 та від 01.07.2026 № 862), ґрунтувалося на основі зведених даних Держстату, ДПС та оцінках НБУ без поділу на персоніфіковані дані окремих суб'єктів господарювання. Аналізом було охоплено увесь масив підприємств, установ та організацій, які станом на момент розробки проєкту постанови Кабінету Міністрів України від 30.05.2026 № 692 мали чинний статус критично важливих (понад 12 тисяч суб'єктів господарювання).

Вищезазначені дані розміщено на офіційних веб-сайтах:

Держстату за посиланням: <https://stat.gov.ua/uk>;

ДПС за посиланням: <https://tax.gov.ua/datasets.php>;

НБУ за посиланням: <https://bank.gov.ua/>.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Марчак Дарія Миколаївна**

Сертифікат 6FA97849F1B2570D04000000D35A0200CD010800

Дійсний з 30.07.2025 13:45:00 по 30.07.2027 13:45:00

Мінекономіки

2713-01/96525-01 від 18.09.2026

Аналітичне охоплення включало сукупність суб'єктів господарювання всіх форм власності та розмірів, зокрема малий і середній бізнес, які функціонують у ключових секторах економіки промисловості, агропромислового комплексу, сфері послуг і оборонно-промислового сектору.

Застосована методологія базувалася на коригуванні середньогалузевих коефіцієнтів оплати праці та оцінці еластичності надходжень податку на доходи фізичних осіб, військового збору та єдиного соціального внеску від зміни рівня офіційної заробітної плати.

У розрізі основних видів економічної діяльності аналіз охоплював такі ключові сектори малих та середніх підприємств, а саме: сільське, лісове та рибне господарство; переробну промисловість (зокрема машинобудування, харчова та легка промисловість); транспорт, складське господарство, поштову та кур'єрську діяльність; інформаційні технології та телекомунікації; оптову та роздрібну торгівлю, ремонт автотранспортних засобів; будівництво та енергетику.

Оцінка відповідності підприємств новим критеріям та прогнозування кількості суб'єктів господарювання або заброньованих працівників, які можуть змінити свій статус, здійснювалася через призму адаптивності ринку праці. Моделювання показало, що підвищення нормативно визначеного порогу заробітної плати відповідає фактичній динаміці ринкових окладів у більшості галузей. З огляду на це, ризики масової втрати статусу критично важливих підприємств чи скасування бронювання є нівельованими для суб'єктів, які здійснюють прозору господарську діяльність. Щодо малого та середнього бізнесу, аналіз ураховував ризики можливого скорочення зайнятості або тінізації виплат; за результатами розрахунків встановлено, що легалізація фонду оплати праці та приведення його до реального ринкового рівня переважають потенційні негативні ефекти, забезпечуючи позитивний чистий фінансовий баланс.

Частка малих та середніх підприємств зі статусом критично важливих, у яких середня заробітна плата на момент прийняття рішень була нижчою за оновлений поріг, оцінювалася на рівні 18–22% від загальної кількості заброньованих суб'єктів. Більшість із цих підприємств демонстрували наявність часткової “тіньової” або неофіційної виплати доходу, що підтверджується співвідношенням їхніх офіційних виплат із середньоринковими вакансіями у відповідних галузях.

Масової втрати статусу критично важливих малих та середніх підприємств не прогнозується. Розрахункова частка суб'єктів господарювання, які потенційно можуть не підвищити рівень заробітної плати та втратити відповідний статус, оцінюється в межах 3–5 відсотків. Це переважно підприємства з низькою маржинальністю або ті, що не здійснюють активної господарської діяльності. Більшість бізнесів адаптують свої фонди оплати праці шляхом легалізації виплат, оскільки збереження кваліфікованих

військовозобов'язаних працівників є критичним фактором для продовження їхньої операційної діяльності.

Розрахунок додаткового фінансового навантаження на бізнес співвідносився із сукупним фіскальним ефектом для державного та місцевих бюджетів. Підвищення коефіцієнта вимог до заробітної плати (з 2,5 до 3,0) орієнтоване на формування стабільного джерела фінансування сектору безпеки й оборони. Очікуваний кумулятивний ефект забезпечує зростання надходжень від військового збору безпосередньо на оборонні потреби, збільшення частки ПДФО у розпорядженні місцевих громад та зміцнення фінансової спроможності Пенсійного фонду України. Для виконавців державних оборонних замовлень додаткове навантаження компенсується можливістю перегляду кошторисних статей витрат на оплату праці у межах чинних державних контрактів.

Питання періоду та диференційованого підходу опрацьовувалося у контексті безпекової та економічної ситуації. Затверджена регуляторна рамка передбачає диференціацію через механізми перегляду та підтвердження статусу критично важливого підприємства відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.07.2026 № 862, що надало суб'єктам господарювання необхідний часовий та процедурний ресурс для реструктуризації видатків, оптимізації кадрово-фінансового планування та збереження заброньованого персоналу без зупинки операційної діяльності.

З повагою

Виконувач обов'язків Міністра
економіки та довкілля України

Дарія МАРЧАК